PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2018/1788

(2018. gada 19. novembris),

ar ko atbalsta Dienvidaustrumeiropas un Austrumeiropas Informācijas apstrādes centru vieglo un kājnieku ieroču kontrolei (*SEESAC*), lai īstenotu Reģionālo ceļvedi par nelikumīgas ieroču tirdzniecības apkarošanu Rietumbalkānos

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu un 31. panta 1. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

(1) Eiropadome 2005. gada 16. decembrī pieņēma ES Stratēģiju vieglo un kājnieku ieroču (VIKI) un to munīcijas nelikumīgas uzkrāšanas un tirdzniecības apkarošanai ("ES VIKI stratēģija"), kura pēc tam pārskatīta 2018. gadā un kurā ir izklāstītas pamatnostādnes Savienības rīcībai VIKI jomā. ES VIKI stratēģijā norādīts, ka Savienība prioritāri atbalstīs reģionālas nelikumīgu VIKI un to munīcijas apkarošanas iniciatīvas, sniedzot finansiālu un tehnisku atbalstu reģionālām un valstu organizācijām, kas atbildīgas par attiecīgo reģionālo instrumentu īstenošanu. ES VIKI stratēģijā Rietumbalkāni tika minēti kā prioritārs atbalsta reģions.

(2) ES līderi 2018. gada 17. maijā ES un Rietumbalkānu samitā Sofijā vienojās par Sofijas deklarāciju, kurai pievienojās Rietumbalkānu partneri un kas satur apņemšanos būtiski paplašināt operatīvo sadarbību cīņā pret starptautisko organizēto noziedzību tādās prioritārās jomās kā šaujamieroči, narkotikas, migrantu kontrabanda un cilvēku tirdzniecība.

(3) Rietumbalkānu reģions joprojām ir viens no avotiem nelikumīgai ieroču ievešanai un tirdzniecībai Savienībā.

(4) Komisija un Augstā pārstāve ārlietās un drošības politikas jautājumos (Augstais pārstāvis) 2018. gada 13. jūnijā iesniedza kopīgu paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par elementiem ES stratēģijai pret nelikumīgiem šaujamieročiem, VIKI un to munīciju "Ieroču drošība un iedzīvotāju aizsardzība".

(5) Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste 2018. gada 10. jūlijā Londonā uzņēma 5. Rietumbalkānu samitu, kur tika pieņemts "Reģionālais ceļvedis par ilgtspējīgu risinājumu VIKI/šaujamieroču un munīcijas nelikumīgai glabāšanai, ļaunprātīgai izmantošanai un nelikumīgai tirdzniecībai Rietumbalkānos līdz 2024. gadam" ("Ceļvedis"), kuru sagatavoja Rietumbalkānu VIKI komisijas saistībā ar Francijas un Vācijas līdzekļu devēju koordinācijas iniciatīvu attiecībā uz šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību Rietumbalkānos. Minētās komisijas Ceļveža īstenošanai izstrādā savus rīcības plānus.

(6) Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam, kas pieņemta 2015. gada 25. septembrī, ir apstiprināts, ka ilgtspējīgu attīstību nevar realizēt, ja nav miera un drošības, un ka nelikumīgas ieroču plūsmas ir starp tiem faktoriem, kuri veicina vardarbību, nedrošību un beztiesiskumu.

(7) Trešajā ANO konferencē, kurā pārskatīja progresu, kas panākts, īstenojot Rīcības programmu par kājnieku ieroču un vieglo ieroču nelikumīgas tirdzniecības novēršanu, apkarošanu un izskaušanu visos aspektos, un kura notika 2018. gada jūnijā, ANO dalībvalstis ir apņēmušās visos līmeņos stiprināt partnerattiecības un sadarbību, lai novērstu un apkarotu VIKI nelikumīgu tirdzniecību, un veicināt un stiprināt sadarbību pie robežām un reģionālo un apakšreģionālo koordināciju.

(8) Ceļveža mērķi, par kuriem vienojušies Rietumbalkānu partneri, atbilst centieniem Savienībā un Apvienoto Nāciju Organizācijā VIKI un to munīcijas nelikumīgas uzkrāšanas un tirdzniecības apkarošanai. Tādēļ Savienībai būtu jāsniedz atbalsts Rietumbalkāniem Ceļveža īstenošanā.

(9) *SEESAC*, kas dibināts Belgradā 2002. gadā un darbojas saskaņā ar ANO Attīstības programmas (*UNDP*) un Reģionālās sadarbības padomes (*RCC*), kura ir Dienvidaustrumeiropas Stabilitātes pakta pēctecības organizācija, kopīgu pilnvarojumu, palīdz valstu un reģionu ieinteresētām personām kontrolēt un mazināt VIKI un munīcijas izplatību un ļaunprātīgu izmantošanu un tādējādi tas Dienvidaustrumeiropā un Austrumeiropā sekmē pastiprinātu stabilitāti, drošību un attīstību. *SEESAC* īpašu uzmanību velta reģionālu projektu attīstībai, lai pievērstos pastāvošajai pārrobežu ieroču plūsmu problēmai.

(10) Savienība jau agrāk ir atbalstījusi *SEESAC* – ar Padomes Lēmumu 2002/842/KĀDP ([1]), kuru pagarināja un grozīja ar Padomes Lēmumiem 2003/807/KĀDP ([2]) un 2004/791/KĀDP ([3]), kā arī ar Padomes Lēmumu 2010/179/KĀDP ([4]), Padomes Lēmumu 2013/730/KĀDP ([5]), ko pagarināja ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2015/2051 ([6]), un Padomes Lēmumu (KĀDP) 2016/2356 ([7]).

Nolīguma, kas noslēgts saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2016/2356 termiņš beidzas 2019. gada 29. decembrī.

(11) Savienība uzskata, ka Ceļveža īstenošanai Rietumbalkānos *SEESAC* ir vispiemērotākais partneris, jo tam ir apliecināta pieredze un izveidots sadarbības tīkls; tas ir apliecinājis sava darba kvalitāti un spēlējis koordinatora lomu Ceļveža sagatavošanā.

(12) Turklāt šai Savienības rīcībai būtu jāsniedz atbalsts nelikumīgas ieroču tirdzniecības apkarošanā Moldovas Republikā, Ukrainā un Baltkrievijā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Lai apkarotu šaujamieroču un VIKI nelikumīgu tirdzniecību Rietumbalkānos un mazinātu risku, ka no Rietumbalkānu reģiona Savienībā tiek ievesti nelikumīgi ieroči, Savienība atbalsta Rietumbalkānu partnerus attiecībā uz "Reģionālā ceļveža par ilgtspējīgu risinājumu VIKI/šaujamieroču un munīcijas nelikumīgai glabāšanai, ļaunprātīgai izmantošanai un nelikumīgai tirdzniecībai Rietumbalkānos līdz 2024. gadam īstenošanu, atbalstot Rietumbalkānu partneru centienus sasniegt Ceļvedī izklāstītos mērķus, proti ([8]):

1) līdz 2023. gadam nodrošināt, ka ir spēkā ieroču kontroles tiesību akti, kas ir pilnībā saskaņoti ar ES tiesisko regulējumu un citiem saistītiem starptautiskiem pienākumiem un standartizēti visā reģionā;

2) līdz 2024. gadam nodrošināt to, ka ieroču kontroles politika un prakse Rietumbalkānos ir balstīta uz faktiem un izlūkdatiem;

3) līdz 2024. gadam būtiski samazināt šaujamieroču, munīcijas un sprāgstvielu nelikumīgās plūsmas uz Rietumbalkāniem, tā robežās un plašākā areālā;

4) līdz 2024. gadam būtiski samazināt šaujamieroču piegādes, pieprasījumu un ļaunprātīgu izmantošanu, izmantojot pastiprinātus informētības vairošanas, izglītības, saskares veidošanas un atbalstīšanas pasākumus;

([1]) Padomes Lēmums 2002/842/KĀDP (2002. gada 21. oktobris) par Vienotās rīcības 2002/589/KĀDP īstenošanu saistībā ar Eiropas Savienības ieguldījumu kājinieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošas uzkrāšanās un izplatīšanas Dienvidaustrumeiropā apkarošanā (OV L 289, 26.10.2002., 1. lpp.).

([2]) Padomes Lēmums 2003/807/KĀDP (2003. gada 17. novembris), ar ko pagarina un groza Lēmumu 2002/842/KĀDP par Vienotās rīcības 2002/589/KĀDP īstenošanu saistībā ar Eiropas Savienības ieguldījumu kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošas uzkrāšanās un izplatīšanas Eiropas dienvidaustrumu daļā apkarošanā (OV L 302, 20.11.2003., 39. lpp.).

([3]) Padomes Lēmums 2004/791/KĀDP (2004. gada 22. novembris), ar ko pagarina un groza Lēmumu 2002/842/KĀDP par Vienotās rīcības 2002/589/KĀDP īstenošanu saistībā ar Eiropas Savienības ieguldījumu kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošas uzkrāšanas un izplatīšanas apkarošanā Dienvidaustrumeiropā (OV L 348, 24.11.2004., 46. lpp.).

([4]) Padomes Lēmums 2010/179/KĀDP (2010. gada 11. marts) par atbalstu *SEESAC* bruņojuma kontroles darbībām Rietumbalkānos, īstenojot ES Stratēģiju VIKI un to munīcijas nelikumīgas uzkrāšanas un tirdzniecības apkarošanai (OV L 80, 26.3.2010., 48. lpp.).

([5]) Padomes Lēmums 2013/730/KĀDP (2013. gada 9. decembris) par atbalstu *SEESAC* atbruņošanās un bruņojuma kontroles darbībām Dienvidaustrumeiropā saistībā ar ES Stratēģiju VIKI un to munīcijas nelikumīgas uzkrāšanas un tirdzniecības apkarošanai (OV L 332, 11.12.2013., 19. lpp.).

([6]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2015/2051 (2015. gada 16. novembris), ar ko groza Lēmumu 2013/730/KĀDP par atbalstu *SEESAC* atbruņošanās un bruņojuma kontroles darbībām Dienvidaustrumeiropā saistībā ar ES Stratēģiju VIKI un to munīcijas nelikumīgas uzkrāšanas un tirdzniecības apkarošanai (OV L 300, 17.11.2015., 19. lpp.).

([7]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2016/2356 (2016. gada 19. decembris) par atbalstu *SEESAC* atbruņošanās un bruņojuma kontroles darbībām Dienvidaustrumeiropā saistībā ar ES Stratēģiju VIKI un to munīcijas nelikumīgas uzkrāšanas un tirdzniecības apkarošanai (OV L 348, 21.12.2016., 60. lpp.).

([8]) http://www.seesac.org/f/docs/News-SALW/Roadmap-for-sustainable-solution.pdf

5) līdz 2024. gadam Rietumbalkānos būtiski samazināt lēsto nelikumīgā glabāšanā esošo šaujamieroču skaitu;

6) sistemātiski mazināt pārpalikumus un iznīcināt konfiscētos kājnieku ieročus un vieglos ieročus un munīciju;

7) būtiski mazināt šaujamieroču, munīcijas un sprāgstvielu izplatīšanas un novirzīšanas risku.

2. Papildus 1. punktā minētajiem mērķiem, šī Savienības rīcība sniedz atbalstu nelikumīgas ieroču tirdzniecības apkarošanā Moldovas Republikā, Ukrainā un Baltkrievijā.

3. Lai sasniegtu 1. un 2. punktā minētos mērķus, Savienība ar šo lēmumu:

a) atbalsta "Ceļvedis par ilgtspējīgu risinājumu VIKI/šaujamieroču un munīcijas nelikumīgai glabāšanai, ļaunprātīgai izmantošanai un nelikumīgai tirdzniecībai Rietumbalkānos" īstenošanas koordinēšanu un pārraudzību;

b) palīdz Rietumbalkānu iestādēm ieroču kontroles tiesību aktus pilnībā saskaņot ar Savienības tiesisko regulējumu un citiem saistītiem starptautiskiem pienākumiem; un

c) sniedz atbalstu nelikumīgas ieroču tirdzniecības apkarošanā Rietumbalkānos, Moldovas Republikā, Ukrainā un Baltkrievijā, izmantojot spēju novērtēšanu un tehnisko palīdzību tiesībaizsardzības iestādēm un robežas policijas iestādēm.

4. Projekta ģeogrāfiskās darbības joma ir Rietumbalkāni, un projekta atbalsta saņēmēji tiešā veidā ir Albānija, Bosnija un Hercegovina, Kosova*, Melnkalne, Serbija un bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika. Turklāt ar projektu plānots turpināt sniegt atbalstu Moldovas Republikai, Ukrainai un Baltkrievijai, kuras saskaras ar līdzīgām VIKI kontroles problēmām, nododot zināšanas, pieredzi un paraugpraksi, kas Rietumbalkānos gūta kopš 2001. gada.

5. No šā lēmuma izrietošās rīcības pamatā būs sasniegumi, kas gūti, īstenojot iepriekšējos Padomes lēmumus par atbalstu *SEESAC*.

6. Projekta detalizēts apraksts ir izklāstīts šā lēmuma pielikumā.

2. pants

1. Par šā lēmuma īstenošanu atbild Augstais pārstāvis.

2. Šā lēmuma 1. pantā minētā projekta tehnisko īstenošanu veic *SEESAC*, nepieciešamības gadījumā koordinācijā ar Eiropas daudznozaru platformas pret noziedzības draudiem (*EMPACT*) prioritātes "Šaujamieroči" vadītāju.

3. *SEESAC* savus uzdevumus veic Augstā pārstāvja vadībā. Minētajā nolūkā Augstais Pārstāvis noslēdz vajadzīgās vienošanās ar *UNDP*, kas rīkojas *SEESAC* vārdā.

3. pants

1. Finanšu atsauces summa 1. pantā minētā Savienības finansētā projekta īstenošanai ir 4 002 587,52 EUR

2. Izdevumus, ko finansē no 1. punktā norādītās atsauces summas, pārvalda saskaņā ar procedūrām un noteikumiem, ko piemēro Savienības budžetam.

3. Komisija uzrauga 2. punktā minēto izdevumu pareizu pārvaldību. Minētajā nolūkā tā noslēdz vajadzīgo nolīgumu ar *UNDP*, kas rīkojas *SEESAC* vārdā. Nolīgumā paredz, ka *SEESAC* ir pienākums nodrošināt Savienības ieguldījuma pamanāmību, kas atbilst ieguldījuma apjomam.

4. Komisija cenšas panākt, lai 3. punktā minēto nolīgumu noslēgtu pēc iespējas drīz pēc šā lēmuma stāšanās spēkā. Komisija informē Padomi par jebkādām grūtībām minētajā procesā, kā arī par nolīguma noslēgšanas datumu.

* Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244/1999 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju.

4. pants

1. Pamatojoties uz *SEESAC* reizi ceturksnī sagatavotiem regulāriem ziņojumiem, Augstais pārstāvis ziņo Padomei par šā lēmuma īstenošanu. Padomes veiktā izvērtēšana balstās uz minētajiem ziņojumiem.

2. Komisija ziņo par 1. pantā minētā projekta finanšu aspektiem.

5. pants

1. Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

2. Šis lēmums zaudē spēku 36 mēnešus pēc 3. panta 3. punktā minētā nolīguma noslēgšanas. Tomēr, ja minētajā laikposmā nolīgums nav noslēgts, šis lēmums zaudē spēku sešus mēnešus pēc stāšanās spēkā.

Briselē, 2018. gada 19. novembrī

Padomes vārdā –

priekšsēdētāja

F. MOGHERINI

PIELIKUMS

SAVIENĪBAS IEGULDĪJUMS *SEESAC* PROJEKTĀ PAR VIKI KONTROLES DARBĪBĀM RIETUMBALKĀNOS, KURAS VEIC, ĪSTENOJOT CEĻVEDI PAR ILGTSPĒJĪGU RISINĀJUMU VIKI/ŠAUJAMIEROČU UN MUNĪCIJAS NELIKUMĪGAI GLABĀŠANAI, ĻAUNPRĀTĪGAI IZMANTOŠANAI UN NELIKUMĪGAI TIRDZNIECĪBAI RIETUMBALKĀNOS

1. **Ievads un mērķi**

Dienvidaustrumeiropa ir reģions, kas joprojām raisa īpašas bažas un sagādā nopietnas problēmas saistībā ar ES Stratēģiju VIKI un to munīcijas nelikumīgas uzkrāšanas un tirdzniecības apkarošanai ("ES VIKI stratēģija"). Lai gan pēdējos gados ir gūti ievērojami panākumi, uzkrāto vieglo un kājinieku ieroču ("VIKI") un munīcijas daudzums, nepiemēroti uzglabāšanas apstākļi, nelikumīga glabāšana un trūkumi politikas veidošanā un īstenošanas spējās savienojumā ar trauslām politiskām sistēmām joprojām turpina ierobežot VIKI kontroles centienu efektivitāti. Tādēļ, lai nodrošinātu turpmākus panākumus, nostiprinātu sasniegto un liktu pamatus ilgtermiņa ilgtspējīgam risinājumam, kas ietver sevī pilnīgu saskaņošanu ar Savienības leģislatīvo un tiesisko regulējumu un starptautisko standartu ievērošanu, Savienības centienu sasniegt ES VIKI stratēģijas mērķus būtiska sastāvdaļa ir turpmāka atbalsta sniegšana tāda apdraudējuma apkarošanai, ko rada VIKI izplatīšana un nelikumīga tirdzniecība, kura notiek vai kuras izcelsme ir Dienvidaustrumeiropā.

Lai risinātu atlikušās ar VIKI kontroli saistītās problēmas un pastiprinātu Rietumbalkānu apņēmību apkarot šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību un ļaunprātīgu izmantošanu, 2018. gada 29. maijā Rietumbalkānu VIKI komisija Tirānā pēc konsultēšanās ar attiecīgajām iestādēm un starptautiskajām organizācijām tika izstrādāts "Ceļvedis par ilgtspējīgu risinājumu VIKI/šaujamieroču un munīcijas nelikumīgai glabāšanai, ļaunprātīgai izmantošanai un nelikumīgai tirdzniecībai Rietumbalkānos līdz 2024. gadam" ("Ceļvedis"). To apstiprināja Rietumbalkānu samitā 2018. gada 9. jūlijā Londonā. Ceļveža nākotnes skatījumā Rietumbalkāni ir drošāks reģions, kas būs drošības eksportētājs, turklāt reģionā būs ieviesti ar Savienību un citiem starptautiskajiem standartiem saskaņoti visaptveroši un ilgtspējīgi uzraudzības un kontroles mehānismi, ar ko identificē, novērš un kontrolē šaujamieroču, munīcijas un sprāgstvielu nelikumīgu glabāšanu, ļaunprātīgu izmantošanu un nelikumīgu tirdzniecību un sauc pie atbildības par to. Ceļvedis ir izstrādāts kā norādījumu dokuments un kā tāds paredz saskaņotus izpildes līmeņus, turklāt tajā ir izklāstītas saistības, kas stratēģiskā, politikas un operatīvajā līmenī ir jāuzņemas atbalsta saņēmējiem, pamatojoties uz politisko apņemšanos, ko Rietumbalkānu iestādes paudušas ANO, un Savienības saistībām ieroču kontroles jomā un stratēģiskiem dokumentiem.

Ceļvedi palīdzēja izstrādāt un tā īstenošanu koordinēs un atbalstīs Dienvidaustrumeiropas un Austrumeiropas Informācijas apstrādes centrs vieglo un kājnieku ieroču kontrolei (*SEESAC*), kas ir kājnieku ieroču un vieglo ieroču izplatīšanas apkarošanas reģionālā īstenošanas plāna izpildstruktūra. Ar šo rīcību tādējādi palielinās atbalstu, ko VIKI kontroles jomā sniedz saskaņā ar Padomes Lēmumiem 2010/179/KĀDP, 2013/730/KĀDP un (KĀDP) 2016/2356. Ar to padziļinās procesus un pasākumus, kas nepieciešami, lai Rietumbalkānos panāktu ilgtspējīgu VIKI kontroli.

Ar šo rīcību: a) atbalstīs Ceļveža īstenošanas koordināciju; b) sniegs atbalstu VIKI/šaujamieroču leģislatīvā un tiesiskā regulējuma saskaņošanai ar Savienības regulējumiem; un c) dos iespēju skaidri izprast pašreizējos trūkumus un vajadzības, lai turpinātu uzlabot pārrobežu spējas atklāt šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību, pamatojoties uz šaujamieroču kontaktpunktu izveidi Dienvidaustrumu Eiropā. Tā arī nodrošinās labāku pārskatu par pašreizējo situāciju un ļaus apzināt jomas, kurās sniegt spēju atbalstu, lai novērstu VIKI/šaujamieroču nelikumīgu izplatīšanu un tirdzniecību Ukrainā un Baltkrievijā, balstoties uz to palīdzību, kas sniegta saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2016/2356 par atbalstu VIKI nelikumīgas uzkrāšanas un tirdzniecības riska mazināšanā Dienvidaustrumeiropā (*SEESAC IV*). Pati par sevi šīs rīcības īstenošana papildinās darbības, kas tiek veiktas saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2016/2356, dodot iespēju pastiprināt ietekmi uz nelikumīgas šaujamieroču tirdzniecības apkarošanu. Ar to nodrošinās, ka notiek koordinācija ar citām reģionā veiktajām ieroču nelikumīgas tirdzniecības apkarošanas darbībām un iniciatīvām, lai izmantotu sinerģijas, pastiprinātu sadarbspēju un novērstu centienu dublēšanos ([1]).

Projekta vispārējais mērķis ir dot ieguldījumu Eiropas un pasaules mierā un drošībā, apkarojot apdraudējumu, ko rada VIKI un to munīcijas uzkrāšanās un nelikumīgā tirdzniecība Dienvidaustrumeiropā un no tās. Vienlaikus tas

([1]) ES un Eiropas dienvidaustrumu reģiona rīcības plāns par šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību laikposmam no 2015. gada līdz 2019. gadam; Padomes secinājumi par ES 2018 – 2021. gada politikas cikla organizētas un smagas starptautiskas noziedzības jomā īstenošanu – *EMPACT* "Šaujamieroči".

nostiprinās reģionālo stabilitāti, rīcību izvēršot Reģionālās sadarbības padomes (RSP) ietvaros un partnerībā ar citiem atbilstīgiem starptautiskajiem partneriem un iniciatīvām.

Projekts tiešā veidā dos ieguldījumu ES Drošības stratēģijas, ES VIKI stratēģijas, ES Šaujamieroču stratēģijas, ES un Eiropas dienvidaustrumu reģiona rīcības plāna par šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību laikposmam no 2015. gada līdz 2019. gadam ("2015.–2019. gada rīcības plāns"), ES politikas cikla organizētas un smagas starptautiskas noziedzības jomā, tostarp Eiropas daudznozaru platformas pret noziedzības draudiem (*EMPACT*) prioritātē "Šaujamieroči", Ieroču tirdzniecības līguma, ANO Rīcības programmas nelikumīgas VIKI tirdzniecības novēršanai, apkarošanai un izskaušanai visos tās aspektos, Starptautiskā VIKI izsekošanas instrumenta, ANO Šaujamieroču protokola un ANO Drošības padomes Rezolūcijas 1325 (2000) īstenošanā, un ar to konkrēti stiprinās reģionālo sadarbību, kas vērsta uz VIKI un to munīcijas izplatīšanas radīto apdraudējumu apkarošanu. Projekta rezultāti arī tiešā veidā veicinās ilgtspējīgas attīstības mērķa Nr. 16 par mierīgām un taisnīgām sabiedrībām, jo īpaši mērķu 16.1 (visur ievērojami samazināt visa veida vardarbību un nāves gadījumu skaitu) un 16.4 (ievērojami samazināt nelikumīgu ieroču plūsmas) īstenošanu. Turklāt projekts papildinās Komisijas rīcības plāna, ar ko vēršas pret šaujamieroču un sprāgstvielu nelikumīgu tirdzniecību Savienībā, īstenošanu.

Konkrēti projekts paredz:

— koordinēt un pārraudzīt to, kā tiek īstenots Ceļvedis par ilgtspējīgu risinājumu VIKI/šaujamieroču un munīcijas nelikumīgai glabāšanai, ļaunprātīgai izmantošanai un nelikumīgai tirdzniecībai Rietumbalkānos,

— palīdzēt Rietumbalkānu iestādēm ieroču kontroles tiesību aktus pilnībā saskaņot ar Savienības tiesisko regulējumu un citiem starptautiskiem pienākumiem un

— sniegt atbalstu nelikumīgas ieroču tirdzniecības apkarošanā Rietumbalkānos, Moldovas Republikā, Ukrainā un Baltkrievijā, izmantojot spēju novērtēšanu un tehnisko palīdzību tiesībaizsardzības iestādēm un robežas policijas iestādēm.

Tādējādi, ņemot par pamatu jo īpaši Lēmuma 2013/730/KĀDP, kā arī Lēmuma (KĀDP) 2016/2356 sekmīgo īstenošanu un atbilstīgi ES VIKI stratēģijai, šā darbības tupinājuma projekta mērķis ir vēl vairāk stiprināt partneru kontroles sistēmas un turpināt veicināt multilaterālismu, pastiprinot nozīmīgus reģionālos mehānismus, ar ko apkaro VIKI un to munīcijas piegādes un destabilizējošu izplatīšanu. Turklāt, lai nodrošinātu to, ka Dienvidaustrumeiropas iestādēs attīstītās spējas ir pieejamas arī citiem problemātiskiem ģeogrāfiskiem areāliem, projekts izvērsīs mērķtiecīgus zināšanu nodošanas centienus, lai panāktu visaptverošāku reģionālo dimensiju.

2. Īstenošanas aģentūras izraudzīšanās un koordinācija ar citām attiecīgām finansēšanas iniciatīvām

SEESAC ir kopīga Apvienoto Nāciju Organizācijas Attīstības programmas (*UNDP*) un RSP iniciatīva un darbojas kā kontaktpunkts ar VIKI saistītām darbībām, ko veic Dienvidaustrumeiropā. Kā VIKI izplatīšanas apkarošanas reģionālā īstenošanas plāna izpildstruktūra *SEESAC* kopš 2002. gada Dienvidaustrumeiropā sadarbojas ar valstu un starptautiskajām ieinteresētām personām, lai attiecībā uz VIKI kontroli īstenotu holistisku pieeju, izmantojot plašu darbību klāstu, tostarp – sekmē stratēģisko un operatīvo reģionālo sadarbību, atbalsta iestāžu politikas veidošanu un spēju nostiprināšanu, vairo informētību un rīko VIKI vākšanas kampaņas, pārvalda krājumus, samazina liekos uzkrājumus un stiprina marķēšanas un izsekojamības spējas, kā arī īsteno efektīvāku ieroču eksporta kontroli. Tādējādi *SEESAC* ir uzkrājis unikālas spējas un pieredzi, kopīgos reģiona partneru politiskos un ekonomiskos apstākļos īstenojot reģionālus pasākumus, kuros iesaistītas dažādas ieinteresētās personas, nodrošinot atbildības uzņemšanos valstīs un reģionos un to darbību noturīgumu ilgtermiņā un VIKI kontroles jautājumos kļūstot par autoritatīvāko galveno reģionālo centru.

SEESAC turpina uzturēt divpusējus un daudzpusējus kanālus saziņai ar visiem attiecīgajiem dalībniekiem un organizācijām. Šajā ziņā *SEESAC* arī turpina pildīt VIKI reģionālās vadības grupas (RVG) sekretariāta funkcijas. Turklāt *SEESAC* ir iniciatīvas "Reģionālā pieeja krājumu samazināšanai" (RPKS) sekretariāts. *SEESAC* ietilpst arī VIKI un Pretmīnu pasākumu koordinācijas sanāksmē, kas ir neoficiāls VIKI kontroles darbību koordinācijas mehānisms, kurā piedalās NATO, Savienība, Eiropas Drošības un sadarbības organizācija (EDSO) un *SEESAC*. *SEESAC* regulāri dod ieguldījumu attiecīgos reģionālajos forumos. *SEESAC* turpina uzturēt plašu oficiālu un neoficiālu partnerību tīklu,

kurā iesaistītas tādas organizācijas kā Reģionālā bruņojuma kontroles pārbaudes un īstenošanas atbalsta centra (*RACVIAC*) Drošības sadarbības centrs un EDSO Drošības sadarbības forums (DSF). Izmantojot, *inter alia*, ANO projektu "Koordinēta rīcība kājnieku ieroču jomā" (*CASA*), notiek regulāras koordinācijas sanāksmes, kā arī informācijas un datu apmaiņa ar citām ANO aģentūrām, piemēram, *UNODC* un *UNODA*. *SEESAC* tādējādi kalpo par reģionālu centru un kontaktpunktu, kas pievēršas plašam ar drošības sektora reformu saistītu jautājumu lokam, jo īpaši attiecībā uz VIKI kontroles un krājumu pārvaldības jautājumiem. *SEESAC* uztur ciešus kontaktus ar attiecīgajām Savienības iestādēm, galvenokārt ar Komisijas Migrācijas un iekšlietu ģenerāldirektorātu un Eiropolu, kā arī ar Savienības vadītām iniciatīvām, piemēram, ar *EMPACT* prioritāti "Šaujamieroči" un Eiropas Šaujamieroču ekspertu grupu, un *SEESAC* sniedz tām atbalstu, lai tās efektīvāk varētu veidot saskari ar Dienvidaustrumeiropas partneriem.

SEESAC mītnes vieta ir Belgrada, un tas patlaban darbojas visā Dienvidaustrumeiropā, izvēršot darbības Albānijā, Bosnijā un Hercegovinā, Kosovā, Melnkalnē, Serbijā, bijušajā Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikā un Moldovas Republikā, kā arī ierobežotā apmērā sniedz atbalstu Ukrainai un Baltkrievijai. Agrāk *SEESAC* darbojās arī Bulgārijā, Horvātijā un Rumānijā. Reģionālas atbildības uzņemšanos panāk ar RSP un RVG, kurā visu Dienvidaustrumeiropas partneru pārstāvji nodrošina stratēģisku vadību un nāk klajā ar iniciatīvām un lūgumiem veikt *SEESAC* darbības.

SEESAC ir pirmsācējs pieejai, kura balstās uz kopīgu problēmu risināšanu, izmantojot reģionālas iniciatīvas, un kura ir devusi iespaidīgus rezultātus Dienvidaustrumeiropā ne vien tāpēc, ka notiek dalīšanās ar būtisku informāciju un tiek rosināta un veicināta veselīga reģionāla sāncensība, bet arī tāpēc, ka, izmantojot holistiskas īstenošanas pasākumus, tā valstu un reģionu līmenī palīdz sasniegt konsekventus un viegli izmērāmus rezultātus. Gadskārtējo RVG sanāksmju rīkošana un *SEESAC* piedalīšanās visos attiecīgos procesos un iniciatīvās nodrošina laicīgu un atklātu informācijas apmaiņu, labu informētību par aktuālo situāciju un spēju prognozēt, kas ir vajadzīga, lai panāktu īstenošanu, kura nepārklājas un atbilst pašreizējām valdību un reģionu vajadzībām, kā arī attīstības tendencēm.

Visu *SEESAC* veikto darbību pamatā ir vajadzības, ko pauduši partneri, un ievāktie pamatdati, pirms darbību veikšanas *SEESAC* kā priekšnoteikumu rīcībai iegūst valsts ieinteresēto personu piekrišanu un politisko atbalstu. Bez tam visi centieni tiek veidoti tā, lai atbalstītu Savienības vadītos procesus un sasniegtu Savienības standartus un kritērijus. Iepriekšējo Savienības finansēto projektu īstenošanā *SEESAC* uzrādīja ļoti labus plānoto darbību izpildes rādītājus, sasniedzot ilgtspējīgus projektu rezultātus, ko panāca, attīstot un stiprinot partneru atbildību par *SEESAC* projektiem un darbībām, un sekmējot reģionālo koordināciju, apmaiņu ar pieredzi un paraugpraksi, kā arī reģiona mēroga pētniecību. *SEESAC* ir vispiemērotākais partneris, lai īstenotu šo konkrēto rīcību, jo tā rīcībā ir ekspertu zināšanas VIKI jautājumos un tas labi pārzina reģionu un attiecīgās ieinteresētās personas.

Ar šo projektu arī papildina esošos centienus valstu un reģionālā mērogā, cenšoties panākt pēc iespējas lielākas sinerģijas. *SEESAC* savu darbību kombinēs ar šādiem starptautiskiem atbalsta centieniem:

— Bosnijā un Hercegovinā:

  — Savienības projekts par krājumu pārvaldību, tehnisko atbalstu un munīcijas pārpalikumu samazināšanu (*EU STAR*), ko finansē Stabilitātes un miera veicināšanas instrumenta īstermiņa komponents un īsteno *UNDP* birojs Sarajevā. *EU STAR* projekta pamatā ir rezultāti un pieredze, kas gūti *EXPLODE* projektā, ko finansēja Savienība un no 2013. gada aprīļa līdz 2016. gada novembrim īstenoja *UNDP*, lai turpinātu atbalstīt ilgtspējīgas krājumu pārvaldības sistēmas izveidi Bosnijā un Hercegovinā,

  — Vācijas Federatīvās Republikas Ārlietu ministrijas finansēts projekts par ieroču nelikumīgas tirdzniecības apkarošanu (*CIAT*), kas sniedza atbalstu Bosnijas un Hercegovinas Robežas policijai, kā arī Bosnijas un Hercegovinas Drošības ministrijai veidot to spējas identificēt, novērst un apkarot šaujamieroču, munīcijas un sprāgstvielu nelikumīgu tirdzniecību, kas notiek no Bosnijas un Hercegovinas vai caur tās teritoriju,

  — *EUFOR Althea* koordinētais un Bosnijas un Hercegovinas Aizsardzības ministrijas un starptautisko dalībnieku izveidotais koordinācijas mehānisms, lai censtos nodrošināt to, ka tā savā darbībā pastāvīgi papildinātu starptautiskās kopienas joprojām veiktos centienus risināt problēmas saistībā Bosnijas un Hercegovinas Aizsardzības ministrijas rīcībā esošajiem munīcijas krājumu pārpalikumiem un ņemtu vērā jebkādus iespējamus turpmākus plānus Bosnijā un Hercegovinā sarīkot nelegālā apritē esošu parasto ieroču savākšanas kampaņu.

Līdz šim ciešā sadarbība un koordinācija ar minētajiem trim projektiem ir devusi nozīmīgus ieguvumus, kā rezultātā tika sasniegti efektīvāki rezultāti,

— Serbijā, parastās munīcijas krājumu pārvaldības (*CASM*) projekts, kuru finansē ASV Valsts departaments, *UNDP* un EDSO, ir paredzēts, lai iepriekš noteiktās parastās munīcijas glabāšanas vietās nostiprinātu drošību un drošumu un lai iznīcinātu reģistrētos munīcijas pārpalikumus,

— Melnkalnē, Melnkalnes demilitarizācijas (*MONDEM*) projekts, ko partnerībā ar EDSO pārvalda *UNDP* un kas ir paredzēts, lai mazinātu ieroču izplatīšanas riskus, attīstot drošu un stabilu parastās munīcijas glabāšanas vietu infrastruktūru un pārvaldības sistēmas, ar vidi saudzējošu demilitarizāciju kopienās mazinot sprādzienbīstamības riskus, iznīcinot toksiskus bīstamos atkritumus (sašķidrinātu raķešu degvielu) un atbalstot aizsardzības jomas reformu ar ierobežota skaita tādu smago ieroču sistēmu iznīcināšanu, kurus izraudzījusies Melnkalnes Aizsardzības ministrija,

— bijušajā Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikā EDSO misijas Skopjē īstenotais ieroču un munīcijas izplatīšanas riska mazināšanas projekts, kura mērķis ir vairot Iekšlietu ministrijas pārvaldībā esošo kājnieku ieroču un munīcijas krājumu drošību,

— Kosovā ar šaujamieročiem un sprāgstvielām saistītā riska mazināšanas (*FERM*) projekts (agrāk *KOSSAC*), kas sākotnēji bija paredzēts tam, lai samazinātu bruņotu vardarbību Kosovā un palielinātu kopienu drošību, un kura mērķis ir atbalstīt Kosovas ieinteresētās personas, palīdzot tām kontrolēt plaši izplatīto VIKI nelikumīgu glabāšanu un apriti, īstenojot uz risku balstītu pārvaldību un uz pierādījumiem balstītu pieeju, lai mazinātu riskus, ko izraisa šādi ieroči un sprādzienbīstamie materiāli,

— reģionālā līmenī Reģionālā drošības sektora reformas platforma (*RSSRP*), kas ir respektabls resurss, kurš visā pasaulē tehniskā līmenī ātri, efektīvi un balstoties uz pieprasījumu reaģē uz tiesiskuma vajadzībām; ar ātru dislokācijas mehānismu, kura pamatā ir unikālais *SEESAC* drošības ekspertu tīkls, kuriem ir pieredze drošības sektora reformu jomā, *RSSRP* sniedz konkrētai situācijai pielāgotu palīdzību, īpašu uzmanību pievēršot VIKI kontrolei, kā arī dzimumu līdztiesības aspekta iekļaušanai drošības politikā.

SEESAC regulāri sadarbojas ar EDSO, NATO, Eiropolu, *EMPACT* un Interpolu, kā arī ar citiem attiecīgiem dalībniekiem, lai nodrošinātu, ka darbības savstarpēji papildina cita citu, ka tiek saskaņoti pasākumu grafiki un panākta resursu izmantošanas rentabilitāte.

3. **Projekta apraksts**

Jaunās *SEESAC* projekta stadijas pamatā būs saskaņā ar Lēmumu 2013/730/KĀDP gūtie panākumi un Lēmuma (KĀDP) 2016/2356 papildināmība.

Tā koncentrēsies uz trim galvenajām jomām, saglabājot holistisku pieeju attiecībā uz pievēršanos apdraudējumam, ko reģionā rada VIKI. Minētās trīs jomas pievēršas stratēģiskajam/politiskajam līmenim, kā arī operatīvajiem aspektiem, tādējādi tiešā veidā tiek atbalstīti visi VIKI kontroles līmeņi, pastiprinātu uzmanību pievēršot tam, ka cieši tiek koordinēta reģionālā pieeja Ceļveža īstenošanai; tiek stiprinātas spējas saskaņot ieroču kontroles tiesību aktus; un attiecībā uz Ukrainu un Baltkrieviju tiek vairota izpratne par spējām apkarot nelikumīgu tirdzniecību.

Jo īpaši projekta rezultātā būs:

— panākta koordinēta īstenošana attiecībā uz Ceļvedi par ilgtspējīgu risinājumu VIKI/šaujamieroču un munīcijas nelikumīgai glabāšanai, ļaunprātīgai izmantošanai un nelikumīgai tirdzniecībai Rietumbalkānos,

— sniegts atbalsts tam, lai Rietumbalkānos iestāžu ieroču kontroles tiesību akti pilnībā tiktu saskaņoti ar Savienības tiesisko regulējumu un citiem saistītiem starptautiskiem pienākumiem un lai visā reģionā nodrošinātu standartizāciju,

— nelikumīgas ieroču tirdzniecības apkarošana Rietumbalkānos, Moldovas Republikā, Ukrainā un Baltkrievijā, izmantojot spēju novērtēšanu un tehnisko palīdzību tiesībaizsardzības iestādēm un robežas policijas iestādēm.

Projekta stratēģijas stūrakmens ir *SEESAC* unikālā pieeja, ar ko reģionā tiek veidota un veicināta uzticamība un sadarbība, kas ir priekšnosacījums, lai panāktu konkrētus un izmērāmus pārveidojumus. Dažādi *SEESAC* veicināti

sadarbības procesi, kuros iesaistīti gan politikas veidotāji, gan operatīvā līmeņa praktiķi, jo īpaši reģionālā līmenī, ir izrādījušies būtiska sastāvdaļa, kas nodrošina labvēlīgu un konkurētspējīgu vidi zināšanu nodošanai, speciālo zināšanu apmaiņai un informācijas apmaiņai. Tas reģionā ir palīdzējis ne tikai palielināt spējas, bet – kas ir vēl svarīgāk – arī veicināt uzticēšanos un veidot tiešu sadarbību starp iestādēm un individuāliem ekspertiem, kas cita starpā padarīja iespējamu Ceļveža izstrādi. Savukārt profesionāla uzticēšanās gaisotne dod iespēju valsts līmenī panākt progresu Ceļvedī skatītajos jautājumos. Turklāt reģionālās sadarbības pieeja ir padarījusi šo reģionu pārredzamāku un tā centienus kontrolēt ieroču tirdzniecību – efektīvākus, un rezultātā attiecībā uz ziņošanu par ieroču nodošanu Dienvidaustrumeiropas partneri ir starp vislabāk pārredzamajiem visā pasaulē. Tādēļ ar šo projektu arī turpmāk veicinās reģionālu sadarbību kā būtisku elementu, kas dod iespēju iegūt izmērāmus rezultātus.

Projekta ģeogrāfiskās darbības joma ir Rietumbalkāni, un projekta saņēmējvalstis tiešā veidā ir Albānija, Bosnija un Hercegovina, Kosova, Melnkalne, Serbija un bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika. Turklāt ar projektu centīsies turpināt sniegt atbalstu arī tām Austrumeiropas valstīm, kas saskaras ar līdzīgām VIKI kontroles problēmām, piemēram, Moldovas Republikai, Ukrainai un Baltkrievijai, nododot zināšanas un gūto pieredzi un paraugpraksi, kas Rietumbalkānos uzkrāta kopš 2001. gada.

3.1. Koordinēt, kā tiek īstenots Ceļvedis par ilgtspējīgu risinājumu VIKI/šaujamieroču un munīcijas nelikumīgai glabāšanai, ļaunprātīgai izmantošanai un nelikumīgai tirdzniecībai Rietumbalkānos

Mērķis

Nodrošināt, ka seši atbalsta saņēmēji efektīvi koordinē to, kā tiek īstenots Ceļvedis un seši papildinošie rīcības plāni, kuros ir iestrādāti specifiski mērķi un kuri tiek novērtēti ar galvenajiem darbības rādītājiem. Progresu vērtēs, izmantojot mehānismu, ar ko pārrauga, izvērtē un ziņo rezultātus, kas gūti, īstenojot Ceļvedi un tā īstenošanai paredzētos partneru rīcības plānus.

Apraksts

Rietumbalkānu partneri Rietumbalkānu samitā, kas 2018. gada 9. jūlijā notika Londonā, vēlreiz apliecināja kopīgo apņēmību un nelokāmo apņemšanos izbeigt šaujamieroču nelikumīgu glabāšanu, ļaunprātīgu izmantošanu un nelikumīgu tirdzniecību, apstiprinot Ceļvedi. Reģionālais ceļvedis, kas ir izstrādāts, izmantojot ciešas konsultēšanās procesu un ar *SEESAC* atbalstu, papildina esošās Savienības darbības, ar ko vēršas pret šo apdraudējumu, konkrēti – 2015.–2019. gada rīcības plānu, Komisijas un Augstās pārstāvja kopīgo paziņojumu par elementiem ES stratēģijai pret nelikumīgiem šaujamieročiem, VIKI un to munīciju un Eiropola *EMPACT* darbu reģionā. Ceļvedis ir aplieciņājums konsensam, kas starp visām reģiona ieinteresētajām personām panākts par pašreizējiem izaicinājumiem, vispārējiem sasniedzamajiem mērķiem un veicamo darbību grafiku. Tas nodrošina vispārēju platformu, lai stratēģiskā, politiskā un operatīvajā līmenī sasniegtu kopēji saskaņotos galvenos darbības rādītājus. Šā komponenta ietvaros veiktā darba rezultātā: reģionālā līmenī tiks panākta efektīva Ceļveža īstenošanas koordinācija; tiks sniegts konkrētiem apstākļiem pielāgots atbalsts VIKI komisijām un attiecīgajām iestādēm to Ceļveža rīcības plānu īstenošanā; tiks veikta periodiska progresa pārraudzība un izvērtēšana attiecībā pret kopīgi saskaņotajiem galvenajiem darbības rādītājiem; kā arī tiks gūta labāka izpratne par atbalsta saņēmēju spējām īstenot darbības attiecīgajās Ceļveža funkcionālajās jomās.

Konkrēti, projektā paredzēts koordinēt Ceļveža īstenošanu, izmantojot:

— oficiālās reģionālās Ceļveža koordinācijas sanāksmes, kurās pievērsīs uzmanību progresa novērtējumam un informācijas apmaiņai,

— ekspertu un tehniska atbalsta sniegšanu vietējām Ceļveža koordinācijas sanāksmēm, kas pārrauga partneru rīcības plānu īstenošanu,

— divreiz gadā veiktu pārraudzības un izvērtējuma ziņojumu izstrādi, kuros, pamatojoties uz kopīgi saskaņotajiem galvenajiem darbības rādītājiem, analizē panākumus, izaicinājumus un vajadzības, ar ko saskaras, īstenojot Ceļvedi,

— Ceļveža rīcības plānu īstenošanas vidusposma novērtējumu, tostarp VIKI kontroles spēju novērtējumu sešiem atbalsta saņēmējiem,

— saskares veicināšanas un pamanāmības darbības, ko veic saistībā ar Ceļvedi (tostarp tiešsaistes platformas izveidi, ieinteresēto personu iesaistīšanu un informētības vairošanu).

Projekta rezultāti / īstenošanas rādītāji:

— organizētas līdz sešām reģionālām Ceļveža koordinācijas sanāksmēm,

— dota iespēja izvērtēt panākumus, apmainīties ar informāciju, nodot zināšanas un ieviest standartizāciju,

— organizētas vietējas koordinācijas sanāksmes (kopumā līdz 36 sanāksmēm),

— divreiz gadā izstrādāti pārraudzības un izvērtēšanas ziņojumi (līdz sešiem ziņojumiem),

— izstrādāts vidusposma novērtējums, tostarp spēju novērtējums, kas sagatavots sešiem Ceļveža īstenošanas atbalsta saņēmējiem,

— izveidota tiešsaistes platforma, lai saistībā ar Ceļvedi nodrošinātu pienācīgu saskari un tā pamanāmību.

3.2. Palīdzēt Rietumbalkānu iestādēm ieroču kontroles tiesību aktus pilnībā saskaņot ar Savienības tiesisko regulējumu un citiem saistītiem starptautiskiem pienākumiem un standartiem reģionālā līmenī

Mērķis

Ar šo komponentu sniegs visaptverošu tehnisku atbalstu nolūkā izstrādāt un īstenot spēcīgu VIKI kontroles tiesisko regulējumu, kas ir pilnībā saskaņots ar Savienības tiesisko regulējumu un citiem starptautiskiem nolīgumiem un standartiem un pilnībā ievēro tos.

Apraksts

Ceļveža mērķis Nr. 1 ir nodrošināt, ka līdz 2023. gadam Rietumbalkānos stājas spēkā ieroču kontroles tiesību akti, kas ir pilnībā saskaņoti ar Savienības tiesisko regulējumu un citiem saistītiem starptautiskiem pienākumiem. Vajadzība Rietumbalkānos pēc šāda VIKI/šaujamieroču kontroles tiesiskā regulējuma, ir acīmredzama un steidzama, lai efektīvi regulētu ieroču kontroli un sekmētu reaģēšanu uz attiecīgiem apdraudējumiem. Tas attiecīgi ļaus nodrošināt Rietumbalkānos ieroču kontroles tiesību aktu un procedūru savietojamību un VIKI/šaujamieroču kontroles procedūru un prakšu standartizāciju. Šāda standartizācija ļautu novērst šķēršļus, kas kavē tiesībaizsardzības un tiesu iestāžu tiešu sadarbību, informācijas apmaiņu un kopīgu vai paralēlu izmeklēšanu veikšanu. Tāpat tas valstu, reģionālā un Eiropas līmenī ļaus labāk un efektīvāk reaģēt uz apdraudējumiem, kas saistīti ar šaujamieročiem. Turklāt, ņemot vērā to, ka Dienvidaustrumeiropas VIKI kontroles tiesiskajos un politiskajos regulējumos dzimumperspektīva bieži netiek atzīta vai arī tai netiek pievērsta pienācīga uzmanība, kas ieroču kontroles padara mazāk efektīvas attiecībā uz drošības garantēšanu visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no tā, vai tās ir sievietes, vīrieši, meitenes vai zēni, ar projektu sekmēs dzimumperspektīvas integrāciju ieroču kontroles tiesību aktos.

Pamatojoties uz ekspertu palīdzību, kas reģiona iestādēm tika sniegta, īstenojot Lēmumu 2013/730/KĀDP, ar šo komponentu reģiona iestādes atbalstīs to, lai: veidotu labāku izpratni par sešu palīdzības saņēmēju valstu tiesiskā regulējuma pašreizējo situāciju un trūkumiem; nodrošinātu tehnisko palīdzību ar mērķi panākt pilnīgu saskaņošanu ar Savienības tiesisko regulējumu un citiem starptautiskiem nolīgumiem/standartiem, sagatavotu konkrētiem apstākļiem pielāgotus valstu un reģionālos tematiskos seminārus; atjauninātu reģionālo ieroču tiesību aktu apkopojumu; projekta atbalsta saņēmējās valstīs caurskatītu tiesisko regulējumu attiecībā uz dzimuma aspektiem ar mērķi panākt, ka ieroču kontroles regulatīvā politika neignorē saikni starp VIKI un dzimumu, un turpinātu dzimuma izpratnes veicināšanas programmu. Ar darbību arī tiks atbalstīta VIKI komisiju spēju stiprināšana attiecībā uz saskares veicināšanas un atbalstīšanas pasākumiem, izmantojot apmācības par plašsaziņas līdzekļu stratēģiju veidošanu.

To panāks ar šādiem pasākumiem:

— izstrādās novērtējumu un trūkumu analīzi attiecībā uz partneru VIKI kontroles tiesisko regulējumu un tā saskaņotības līmeni ar Savienības un starptautiskiem tiesību aktiem, kā arī attiecībā uz reģiona standartizācijas procedūru līmeni,

— sniegs atbalstu leģislatīvajai standartizācijai un saskaņošanai, nodrošinot pastāvīgu un uz pieprasījumiem balstītu konsultatīvu atbalstu un rīkojot tematiskus seminārus par ieroču tiesību aktiem, noteikumiem un krimināl kodeksiem reģionālā un valsts līmenī,

— atjauninās reģionālo ieroču tiesību aktu apkopojumu, kas ir viegls atsauces avots reģiona VIKI/šaujamieroču kontroles tiesību aktiem,

— caurskatīs tiesisko regulējumu attiecībā uz dzimuma aspektiem un turpinās dzimuma izpratnes veicināšanas programmu,

— rīkos apmācību par plašsaziņas līdzekļu stratēģijas veidošanu.

Projekta rezultāti / īstenošanas rādītāji:

— katra atbalsta saņēmēja tiesisko regulējumu novērtējums un trūkumu analīze (seši),

— līdz trim reģionāliem semināriem un sešiem tematiskajiem semināriem atbalsta saņēmējiem,

— pēc pieprasījuma sniegtas ekspertu konsultācijas par leģislatīviem un politiskiem atjauninājumiem,

— atjaunināts ieroču tiesību aktu apkopojums, kas iztulkots visās attiecīgajās reģiona valodās,

— ieroču tiesiskā regulējuma dzimuma aspektu caurskatīšanas ziņojumi (seši ziņojumi),

— dzimumu izpratnes veicināšanas programma ar diviem VIKI komisijas vadītājiem,

— plašsaziņas līdzekļu stratēģijas attīstība un apmācība.

3.3. Nelikumīgas ieroču tirdzniecības apkarošana Rietumbalkānos, Moldovas Republikā, kā arī Ukrainā un Baltkrievijā, izmantojot spēju novērtēšanu un tehnisko palīdzību tiesībaizsardzības iestādēm un robežas policijas iestādēm

Mērķis

Samazināt nelikumīgas šaujamieroču tirdzniecības risku, nostiprinot tiesībaizsardzības iestāžu un robežu policijas spējas vākt un analizēt informāciju un apmainīties ar to.

Apraksts

Ar šo komponentu izvērtēs reģionālo iestāžu spējas veikt novēršanas un represīvās darbības, kas ir nepieciešamas, lai sekmīgi identificētu, iegrožotu un apkarotu šaujamieroču, munīcijas un sprāgstvielu nelikumīgu tirdzniecību, kuras izcelsme ir to jurisdikcijās, vai kura notiek caur tām. Atbalsts tiks vērsts uz to, lai padziļināti novērtētu robežu iestāžu un kriminālpolicijas cilvēkresursu un ekipējuma vajadzības, kas nepieciešamas pienācīgai darbībai un rezultātu gūšanai. Tiks īstenots pilotprojekts, lai izveidotu Dienvidaustrumeiropas Ballistiskās informācijas tīku, kas būs ar Eiropolu tieši savienota rentabla operatīvās ballistiskās informācijas apmaiņas struktūra, kura veidota tā, lai automatizētu izmantojamas ballistiskās informācijas vākšanu un apmaiņu par pastāvošo pārrobežu noziedzību, kas saistīta ar šaujamieročiem, novērstu turpmākus noziegumus un uzlabotu stratēģisko izpratni par šaujamieroču noziedzības raksturu un tendencēm.

Ierosinātās darbības papildinās darbības, kuras Savienība turpina veikt Dienvidaustrumeiropā, un tās tiks cieši koordinētas, primārā kārtā attiecībā uz ES politikas ciklu pret organizēto un smago starptautisko noziedzību, konkrētāk – attiecībā uz *EMPACT* prioritātes "Šaujamieroči" operatīvajiem rīcības plāniem, kā arī Eiropola, *Frontex* un Interpola darbībām. Visbeidzot, saskaņā ar šo komponentu veiktās darbības sekmēs to, ka tiek īstenots 2015.–2019. gada rīcības plāns.

Turklāt, pamatojoties uz sekmīgo pieeju, kas paredzēja Moldovas Republikas, Ukrainas un Baltkrievijas iestāžu iekļaušanu reģionālās sadarbības procesos Dienvidaustrumeiropā, jau ir identificētas vairākas VIKI kontroles vajadzības. Lai nostiprinātu Moldovas Republikas, Ukrainas un Baltkrievijas VIKI kontroles iestāžu spējas apkarot noziedzību kopumā un jo īpaši VIKI/šaujamieroču izplatīšanu un nelikumīgu tirdzniecību, ar šo komponentu minētajās jurisdikcijās novērtēs kritiskās VIKI kontroles jomas, tādējādi radot iespēju veikt mērķtiecīgus pasākumus, ar kuriem pievērstos apdraudējumam, ko rada VIKI nelikumīga tirdzniecība.

Galvenās paredzētās darbības:

— novērtēt Rietumbalkānu robežu policijas un kriminālpolicijas dienestu vajadzības, kas nepieciešamas, lai apkarotu ieroču nelikumīgu tirdzniecību,

— pašreizējais darbs pie šaujamieroču kontaktpunktu izveides tiek turpināts ar praktisku atbalstu informācijas – jo īpaši ballistisko pierādījumu – apmaiņas spējām, kā arī ar īpaša aprīkojuma iepirkumu šaujamieroču kontaktpunktu atbalstam,

— izvērtēt Moldovas Republikas, Ukrainas un Baltkrievijas spējas attiecībā uz izvēlētiem VIKI, munīcijas un sprāgstvielu kontroles aspektiem, kā arī attiecībā uz šaujamieroču nelikumīgas tirdzniecības apkarošanu, galveno uzmanību pievēršot *inter alia* tiesiskajam un politiskajam regulējumam, fiziskās drošības un krājumu pārvaldības spējām (*PSSM*), robežkontrolēm, kriminālpolicijas un tiesu reaģēšanai uz šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību un ļaunprātīgu izmantošanu. Detalizētajā izvērtējumā apzinās iespējas, apdraudējumus un izaicinājumus, sniegs ieteikumus iespējamiem mērķtiecīgiem pasākumiem, ar ko pievērsties apdraudējumam, ko rada VIKI nelikumīga tirdzniecība.

Projekta rezultāti / īstenošanas rādītāji:

— novērtētas Rietumbalkānu valstu robežu policijas un kriminālpolicijas dienestu vajadzības, kas nepieciešamas, lai apkarotu ieroču nelikumīgu tirdzniecību,

— stiprinātas ballistikas ekspertu un izmeklētāju spējas pievērsties pārrobežu noziedzībai, kas ir saistīta ar šaujamieročiem,

— īstenots izmēģinājuma projekts par operatīvās ballistiskās informācijas apmaiņas struktūru,

— novērtētas Moldovas Republikas, Ukrainas un Baltkrievijas spējas attiecībā uz izvēlētiem VIKI kontroles aspektiem, attiecībā uz kuriem identificēti mērķtiecīgi pasākumi.

4. **Atbalsta saņēmēji**

Tiešie projekta atbalsta saņēmēji būs iestādes, kas Rietumbalkānos ir atbildīgas par VIKI kontroli. No spēju veidošanas, zināšanu uzkrāšanas, uzlabotajām procedūrām un rentablajām specializētajām iekārtām, kas ir nepieciešamas, lai VIKI kontroļu jomā panāktu politiskus, operatīvus un tehniskus uzlabojumus, labumu gūs Albānijas Republikas, Bosnijas un Hercegovinas, Kosovas, Melnkalnes, Serbijas, bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas un Moldovas Republikas iekšlietu iestādes, policijas dienesti, robežsardzes un muitas iestādes. Visbeidzot, Dienvidaustrumeiropas valstu VIKI komisijas un citas par VIKI kontroli atbildīgās iestādes gūs labumu no apmācības un informācijas apmaiņas, kā arī no reģionālās sadarbības. Turklāt nozīmīgākās Moldovas Republikas, Ukrainas un Baltkrievijas iestādes, kurām ir uzdots kontrolēt VIKI, gūs labāku izpratni par šaujamieroču nelikumīgas tirdzniecības apdraudējumu un gūs labumu no mērķtiecīgas zināšanu nodošanas.

Ierosinātās darbības pilnībā atbilst Ceļvedim, kā arī partneru prioritātēm VIKI kontroles jomā, un tās ir apstiprinājušas attiecīgās partneru VIKI kontroles iestādes, apliecinot savu piekrišanu un apņemšanos sasniegt projekta rezultātus.

Samazinoties VIKI plašas izplatīšanas riskam, ieguvēji no šī projekta būs visi šim riskam pakļautie Rietumbalkānu, Austrumeiropas un Savienības valstu iedzīvotāji.

5. **Savienības pamanāmība**

SEESAC veiks visus piemērotos pasākumus, lai plašāk informētu par to, ka rīcību finansē Savienība. Šādus pasākumus veiks saskaņā ar Komisijas rokasgrāmatu par Eiropas Savienības ārējo darbību komunikāciju un pārredzamību. Tādējādi *SEESAC* nodrošinās Savienības ieguldījuma pamanāmību ar pienācīgu atpazīstamības uzlabošanu un publicitāti, uzsverot Savienības nozīmi, nodrošinot tās darbību pārredzamību un palielinot informētību par lēmuma pieņemšanas iemesliem, kā arī par Savienības atbalstu lēmumam un šā atbalsta rezultātiem. Projektā sagatavotajā materiālā Eiropas Savienības karogs tiks attēlots labi pamanāmā vietā saskaņā ar Savienības norādēm par pareizu karoga izmantošanu un attēlošanu.

Ņemot vērā to, ka plānotajiem pasākumiem ir ļoti atšķirīga darbības joma un veids, tiks izmantots plašs atpazīstamības veicināšanas instrumentu klāsts, tostarp: tradicionālie plašsaziņas līdzekļi; tīmekļvietnes; sociālie mediji; informācijas un reklāmas materiāli, tostarp infografika, bukleti, informatīvi izdevumi, paziņojumi presei un attiecīgā gadījumā citi materiāli. Saskaņā ar projektu izdotajās publikācijās, tajā veiktajos sabiedriskajos pasākumos, kampaņās, aprīkojumā un būvdarbos izmantos attiecīgo simboliku. Lai, palielinot dažādo valstu valdību un sabiedrības, starptautiskās kopienas, vietējo un starptautisko plašsaziņas līdzekļu informētību, vēl vairāk pastiprinātu ietekmi, katrai no projekta mērķgrupām pievērsīsies tai atbilstīgajā valodā. Īpaši uzmanības centrā būs jaunie mediji un klātesamība tiešsaistē.

6. **Ilgums**

Pamatojoties uz pieredzi, kas gūta, īstenojot Lēmumus 2010/179/KĀDP un 2013/730/KĀDP, un ņemot vērā projekta reģionālo darbības jomu, atbalsta saņēmēju skaitu, un plānoto darbību skaitu un sarežģītību, plānotais īstenošanas termiņš ir 36 mēneši.

7. **Vispārīgā struktūra**

Tehniski šo rīcību īstenot ir uzticēts *UNDP*, kas rīkojas *SEESAC* vārdā, reģionālai iniciatīvai, kas darbojas saskaņā ar *UNDP* pilnvarojumu, un RSP. Kā VIKI izplatīšanas apkarošanas reģionālā īstenošanas plāna izpildstruktūra, *SEESAC* Dienvidaustrumeiropas reģionā darbojas kā centrālais kontaktpunkts visos ar VIKI saistītajos jautājumos, tostarp veicina Reģionālā ceļveža koordināciju un īstenošanu.

UNDP, rīkojoties *SEESAC* vārdā, nesīs vispārēju atbildību par projekta darbību īstenošanu un pārskatatbildību par projekta īstenošanu. Projekta ilgums ir trīs gadi (36 mēneši).

8. **Partneri**

SEESAC īstenos rīcību tieši, cieši sadarbojoties ar VIKI komisijām, kā arī ar Albānijas, Bosnijas un Hercegovinas, Kosovas, Melnkalnes, Serbijas, bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas un Moldovas Republikas iekšlietu iestādēm un attiecīgajām iestādēm Ukrainā un Baltkrievijā. Atbilstoši VIKI kontrolēm piemērotajai holistiskajai pieejai, kas paredz daudzu ieinteresēto personu iesaisti, tiks cieši iesaistītas arī citas iestādes.

9. **Ziņošana**

Ziņošana – gan pārskati, gan finanšu ziņojumi – aptver visu rīcību, kas ir aprakstīta attiecīgajā konkrētā ieguldījuma nolīgumā, un ar šo rīcību saistīto budžetu, neatkarīgi no tā, vai Komisija šo rīcību finansē pilnībā vai ir tikai līdzfinansētāja.

Pārskata ziņojumus iesniedz katru ceturksni, lai uzskaitītu un pārraudzītu, kas ir panākts svarīgāko rezultātu sasniegšanā.

10. **Paredzamais budžets**

Kopējās paredzētās Savienības finansētā projekta izmaksas ir 4 002 587,52 EUR.